

Ministeriet for Sundhed og forebyggelse
jurmed@sum.dk

07-08-2014
Dok. 143237/

Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af apotekerloven vedrørende modernisering af apotekersektoren

Forbrugerrådet Tænk har modtaget ovenstående lovudkast i høring. Vi har deltaget i det forberedende udvalgsarbejde og har set frem til forslaget, da vi længe har efterspurgt en modernisering af apotekersektoren. Vores ønsker til moderniseringen har været styret af, at forbrugerne efter vores egne undersøgelser efterspørger følgende, når de handler lægemidler:

- Rådgivning,
- tilgængelighed,
- sikkerhed,
- lave priser,
- bedre mulighed for e-handel samt
- mulighed for at købe lægemidler på sygehusene.

Vi har på den baggrund følgende bemærkninger.

Ingen liberalisering eller ændring i ejerskabsforholdet på apotekerne

Vi noterer os, at det fortsat vil være Sundhedsstyrelsen, som udsteder bevillinger og dermed bestemmer, hvor og hvor mange apoteker der skal være i Danmark, samt at det fortsat kun vil være personer med farmaceutisk kandidatexamen, som kan eje et apotek. Forbrugerrådet Tænk har ved flere lejligheder nævnt, at vi mener, at man burde ophæve reglerne om farmaceutisk ejerskab, da det vigtigste for god apotekerdrift ikke er ejerens uddannelse, men den sikkerhed og rådgivning, som udøves af farmaceuter og farmakonomer m.v. på apotekerne. Kravene til det farmaceutiske personale og deres uddannelse må der ikke slækkes på.

Vi finder det positivt, at der lægger op til en friere adgang til oprettelse af apotekerfilialer mv., ligesom det er positivt, at forslaget foreskriver, at forbrugerne bliver repræsenteret, når en ny bevilling skal udstedes.

Øget tilgængelighed til apotekerne er ønskelig – effekten bør evalueres

Det foreslås, at en apoteker kan eje op til otte receptekspederende enheder, og at apotekerne i fremtiden selv bestemmer, hvor disse skal placeres inden for en radius af 75 km. Filialerne kan åbnes som shop-i-shop. Samtidig vil man udfase tilskuddet over en 5-årig periode til filialerne samt reducere tilskuddet, hvis en apoteker har flere bevillinger. Regeringen vil bemyndige Sundhedsstyrelsen til at pålægge apotekerdrift i tyndtbefolkede områder og åbne op for, at der gives tilskud til drift af disse.

Det er afgørende for Forbrugerrådet Tænk, at netop tilgængeligheden i ydreområderne sikres ved en særlig tilskudsordning og vi ser ingen problemer med en shop-i-shop løsning, såfremt forsynings- og rådgivningspligten opretholdes, så borgerne ikke går forgæves efter medicin. Dog undrer vi os over, at

der kun må ejes i alt otte filialer og den foreslåede radius. Dette vil være en barriere for stordrift for de dygtige apotekere, ligesom det må vurderes som en barriere for udnyttelse af adgangen til at etablere apoteker som shop-i-shop – et tiltag, som vi støtter - da fx supermarkeds kæder formentlig ville finde det mere attraktivt at indgå en generel aftale med en bestemt apoteker.

Vi støtter forslaget om at give flere bevillinger til e-apoteker. Dog vil det være til fordel for konkurrencen, hvis der blev givet tilladelse til endnu flere. Fra andre markeder ved vi, at der typisk skal være mindst fire aktører, før konkurrencekræfterne kommer i spil.

Forbrugerne har behov for at kunne handle lægemidler på sygehusene, og dette behov vil formentlig blive større de kommende år i takt med at ambulante behandlinger forventes at stige kraftigt. Forbrugerrådet Tænk savner at høre, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig i forhold til forbrugerapotekere på sygehusene. Hvordan sikrer man, at de overhovedet bliver åbnet? Hvordan tænker man samarbejdet mellem sygehusenes apotekere, hospitalsafdelingerne og de nye eventuelle forbrugerapoteker? Hvordan sikrer man den farmaceutiske ekspertise bruges aktivt og forbedrer patienters behov for rådgivning og tilgængelighed ved de mange ambulante behandlinger i fremtiden?

Forbrugerrådet Tænk mener, at forslagene kan føre til øget tilgængelighed for forbrugerne, men der er grund til at følge området tæt i de næste år. Forbrugerrådet Tænk forslår derfor, at der allerede nu planlægges og gennemføres en evaluering inden tre år, hvor man vurderer om loven har opfyldt formålene – særligt området i forhold til øget tilgængelighed og dermed også apoteker til forbrugerne på sygehusene.

Rådgivning - krav til apotekspersonale i filialerne

Forbrugerrådet Tænk mener, det er særdeles vigtigt at sikre kvaliteten og uafhængigheden af rådgivningen til forbrugerne. Vi har noteret os, at der ikke ændres ved kravene om at personalet skal være lægemiddeluddannet, og at det også fremover kun er farmaceutisk personale (farmaceuter og farmakonomer), der kan ekspedere recepter. Det er vigtigt at fastholde.

Den faglige og uafhængige kvalitet af rådgivningen af forbrugerne og af kundebetjeningen i apotekerne er et afgørende forhold for os, og det er et særligt opmærksomhedspunkt, som også bør indgå i en kommende evaluering, om kvaliteten af rådgivningen fastholdes på et højt niveau også i en mere konkurrencepræget apotekssektor.

Vagttjeneste må ikke forringes for forbrugerne

Apotekernes vagttjeneste skal fungere og forbrugerne kan ikke være tjent med forringelser. Vi kan derfor ikke støtte, at der lægges op til at skære ned i antallet af apoteker med vagttjeneste. Vi gør desuden opmærksom på, at der i apotekernævnet har været en klage over netop vagttjenesten, hvor der måtte gives kritik til en apoteker, som ikke varetog sin vagttjeneste efter god apotekerskik. Opretholdelsen af dette bør være et fortsat opmærksomhedspunkt.

Forbrugerrådet Tænk savner regler i forhold til markedsføring af lægemidler

Regeringen lægger op til omfattende ændringer af apotekersektoren i Danmark, men vi savner opstramninger i forhold til markedsføring af lægemidler og medicinsk udstyr i de konkrete butikker i forslaget. Vi er opmærksomme på, at der andre steder i sundhedslovgivningen strammes op i forhold til samarbejdet mellem industrien og sundhedspersoner, men vi tillader os at stille spørgsmålstegn ved

om forbrugerne bør møde en disk eller et vindue hos apotekerne, fyldt med reklamer for lægemidler. Forbruget af lægemidler og medicinsk udstyr skal drives ud fra en tanke om at forbedre sundhedstilstanden og ikke om et ønske et mersalg, hvilket reklamer opfordrer til.

Lave priser

Regeringen lægger op til at ændre reguleringen i apotekernes bruttoavance og forhandle denne en gang årligt. Vi forudsætter, at regeringen sikrer, at dette fører til lavere priser for forbrugerne og støtter på den baggrund forslaget.

Sikkerhed og forsyning

Som vi læser forslaget, lægges der ikke op til ændringer i forhold til sikkerheden og forsyningspligten på de enkelte apoteker. Det kan vi støtte, da vi på dette punkt har vi haft en velfungerende sektor. Endelig vil vi nævne, at mange apoteker i dag arbejder efter Den Danske Kvalitetsmodel. Forbrugerrådet Tænk støtter generelt anvendelsen af standarder og mener, at det bør være lovpligtigt, at apotekerne arbejder efter en fælles standard.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsø
Vicedirektør

Sine Jensen
Seniorrådgiver, sundhedspolitik